

Beretning afgivet af Europaudvalget og Finansudvalget den 21. juni 2013

Beretning

om

Folketingets behandling af det europæiske semester

Indledning

Det europæiske semester, der nu er i sin tredje cyklus, handler om centrale emner i nationalt parlamentarisk demokrati – nemlig vedtagelse af de økonomiske rammer for de nationale budgetter. Spørgsmålet om at sikre den demokratiske legitimitet og kontrol med processen er derfor presserende. Denne beretning sigter på at tilpasse Folketingets procedurer, så Folketinget kan sikre en parlamentarisk kontrol med det europæiske semester.

Det europæiske semester

Det europæiske semester refererer til forårshalvåret i hvert kalenderår, hvor der sker en europæisk koordinering af EU-medlemslandenes økonomiske politikker. Ideen med et europæisk semester er, at EU tidligt giver politiske retningslinjer, som medlemsstaterne tager i betragtning, når de udformer økonomiske politikker, reformer og budgetter. Semesteret skal sikre en forudgående drøftelse på europæisk niveau af de finanspolitiske dispositioner inden vedtagelsen af de nationale budgetter.

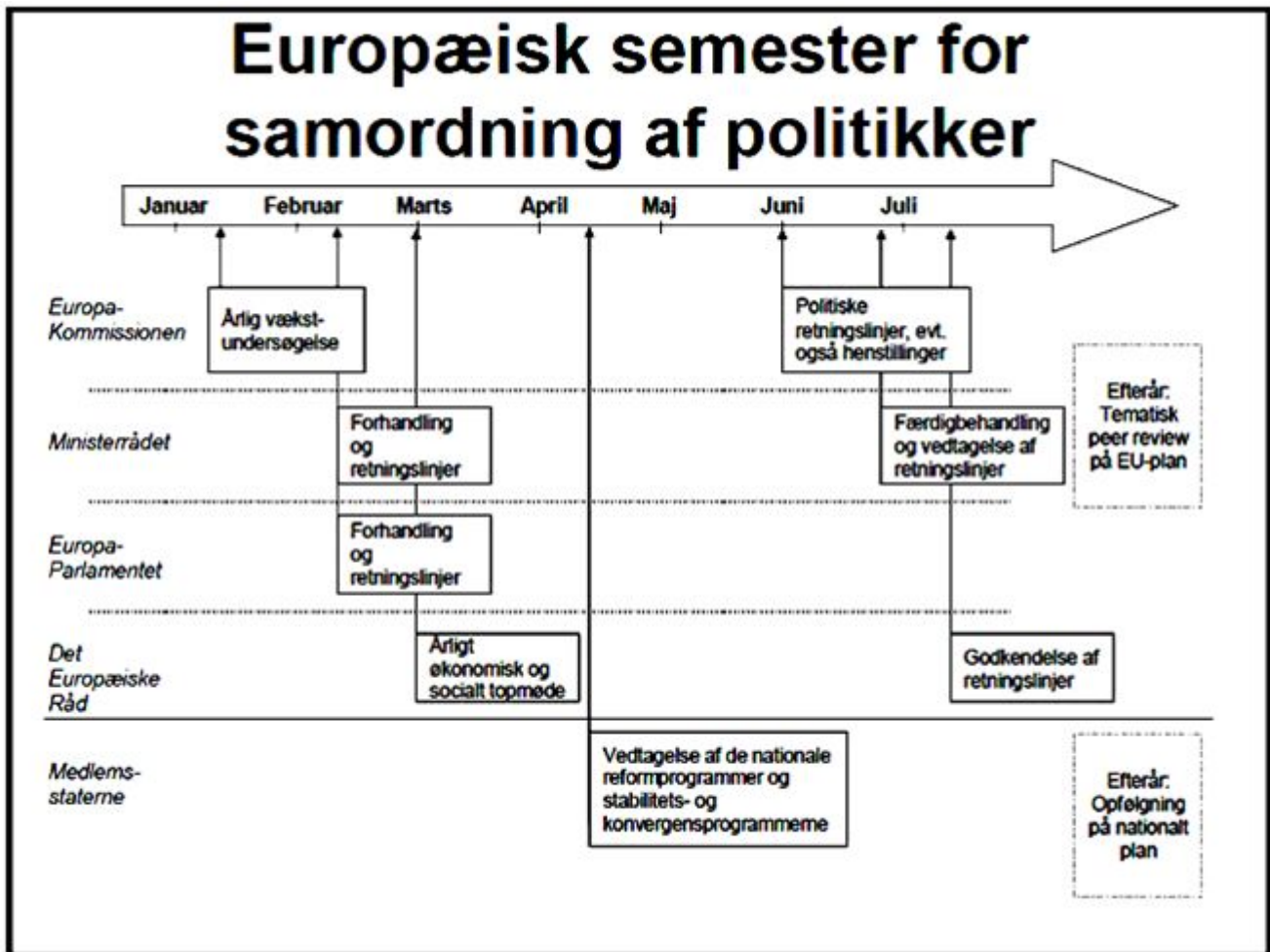
Semesteret begynder med Europa-Kommissionens årlige vækstundersøgelse i december, der drøftes i forskellige rådsformationer i januar-februar og tiltrædes af Det Europæiske Råd (DER) på topmødet i marts. I april indsender eurolandene *stabilitetsprogrammer*, og lande uden for eurosamarbejdet, herunder Danmark, indsender *konvergensprogrammer*

til Europa-Kommissionen. Programmerne, der indeholder data og fremskrivninger af forskellige økonomiske variable, skal tage hensyn til prioriteterne i vækstundersøgelsen og fungerer som udgangspunkt for Kommissionens vurdering af medlemslandenes overholdelse af stabilitets- og vækstpagten, specielt kravet om, at offentlige budgetunderskud ikke må overstige 3 pct. af BNP.

Parallelt hermed skal medlemslandene i april også indsende *nationale reformprogrammer*, der indeholder nationale strukturelle tiltag på områder som beskæftigelse, forskning, innovation, energi og social inklusion. Kommissionen evaluerer de nationale programmer og offentliggør i maj anbefalinger for euroområdet samt *landespecifikke anbefalinger* til hvert enkelt medlemsland, som vedtages af Rådet og DER i juni-juli.

Endelig er det europæiske semester også rammen om gennemførelsen af de nye regler for overvågning af *makroøkonomiske ubalancer* i de enkelte medlemslande.

Kommissionens rolle er med det europæiske semester styrket i forhold til Rådet. Da semesteret handler om centrale elementer i nationalt parlamentarisk demokrati som vedtagelse af budgetter og økonomiske reformer, er spørgsmålet om at sikre den demokratiske legitimitet og kontrol med processen afgørende.

Figur 1: Tidslinje for det europæiske semester

Folketingets kontrol med det europæiske semester

Formålet med Folketingets overvågning af det europæiske semester er at gøre Folketinget i stand til at kontrollere den danske regerings ageren. Det er dog fortsat regeringens ansvar og prerogativ at udarbejde og fastlægge indholdet i det nationale reformprogram og konvergensprogrammet.

I dag inddrages Folketinget i det europæiske semester ved, at regeringen på åbne samråd forelægger Kommissionens årlige vækstundersøgelse til Europaudvalgets orientering forud for drøftelserne i Rådet i januar-februar. Derefter forelægger og afreporterer statsministeren på åbne samråd i Europaudvalget fra DER's forårstopmøde i marts, hvor vækstundersøgelsens prioriteter tiltrædes. Tilsvarende forelægger regeringen de landespecifikke anbefalinger forud for drøftelser og vedtagelse i Rådet og DER i juni-juli. Derudover sendes både regeringens årlige konvergensprogrammer og regeringens nationale reformprogrammer til Europaudvalget til orientering. Med til billedet hører naturligvis også, at en del af oplysningerne i Danmarks nationale reformprogrammer er resultater af forhandlinger og forlig mellem Folketingets partier.

Med henblik på at Folketinget i højere grad inddrages i det europæiske semester, foreslår et flertal i udvalgene, at denne praksis bliver suppleret, ved at Europaudvalget etablerer en fælles procedure med Finansudvalget – et såkaldt »nationalt semester«. Det består af *tre årlige fælles samråd med regeringen* på følgende tidspunkter:

I december orienteres om Kommissionens årlige vækstundersøgelse, der eventuelt kan sammenholdes med regeringens økonomiske redegørelse inklusive en status på foregående års landespecifikke anbefalinger. (Regeringen udarbejder notat til udvalgene før samrådet).

I marts orienterer regeringen overordnet om, hvordan den generelt forventer at afspejle de overordnede økonomisk-politiske retningslinjer, som DER har udstukket i forbindelse med forårstopmødet, i det nationale reformprogram og konvergensprogrammet.

I slutningen af maj orienteres om Kommissionens udkast til landespecifikke anbefalinger til medlemslandene, før anbefalingerne skal drøftes på diverse rådsmøder.

Figur 2: »Det nationale semester«

Derudover kan de to udvalg invitere de økonomiske vismænd og/eller repræsentanter for Nationalbanken m.fl. til at redegøre for deres økonomiske vurderinger.

En sådan model vil sætte fokus på EU's prognoser for europæisk og dansk økonomi, sikre parlamentarisk medejerskab til det europæiske semester og synliggøre for offentligheden processen omkring det europæiske semester.

Samarbejde med andre EU-landes parlamenter

Endelig finder Europaudvalget og Finansudvalget det afgørende for effektiviteten af kontrollen med det europæiske semester, at der udvikles et tæt samarbejde mellem EU-landenes nationale parlamenter om dette spørgsmål. Europaudvalget vil derfor arbejde aktivt for at styrke samarbejdet mellem de nationale parlamenter i EU om den parlamentariske kontrol.

Europaudvalget og Finansudvalget beder regeringen tage stilling til denne procedure og tidsrammen for Folketingets behandling af det europæiske semester.

Mindretalsudtalelse

Dansk Folkeparti, Enhedslisten og Liberal Alliance synes, det er godt, der bliver fastere rammer for Folketingets inddragelse i regeringens arbejde med den økonomiske politik. Det er nødvendigt i en tid, hvor tyngden i fastlæggelsen af den økonomiske politik flytter fra Folketing/regering til regering/EU. Risikoen er åbenlyst, at Folketinget mister indflydelse på den økonomiske politik, og at det danske demokrati dermed lider større skade.

Beretningen er derimod klart utilstrækkelig. Den sikrer ikke, at Folketinget fastholder sin position. Der er flere uhenigtsmæssigheder, men specielt på ét punkt er beretningen ikke god nok.

I foråret arbejder regeringen med sin redegørelse til Europa-Kommissionen om, hvordan den vil håndtere de økonomiske udfordringer, som EU tidligere har beskrevet. Men med beretningen vil regeringen først drøfte denne med Folketinget, efter redegørelsen er sendt af sted til EU.

Mindretallet finder, at det er helt afgørende, at regeringen forpligtes til at drøfte sin redegørelse med Folketinget, inden denne afsendes til Europa-Kommissionen. Blicher det alene en efterrationalisering, bliver det svært for Folketinget at sikre sin indflydelse.

Med beretningen vil regeringen alene helt uforpligtende skulle drøfte sine overordnede tanker om den økonomiske situation med Folketinget. Når det bliver konkret i redegørelsen til EU, vil Folketinget først komme med efterfølgende. Dette er helt utilstrækkeligt og betyder, at man med beretningen risikerer at give befolkningen et indtryk af Folketingets indflydelse, som ikke er reelt.

P.u.v.

Eva Kjer Hansen/Sofie Carsten Nielsen

formænd